

**AZ EURÓPAI UNIÓ
TANÁCSA**

**Brüsszel, 2011. november 14. (15.11)
(OR. en)**

16773/11

**DEVGEN 309
RELEX 1178
FIN 872
OCDE 9
ACP 220
ENV 865**

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Főtitkárság
Dátum:	2011. november 14.
Előző dok. sz.:	16208/11
Tárgy:	A Tanács következtetései a segélyhatékonysággal foglalkozó magas szintű fórum negyedik ülésén képviselendő közös uniós álláspontról (HLF-4, Puszan, 2011. november 29–december 1.)

A Tanács a 2011. november 14-i ülésén elfogadta az e feljegyzés mellékletében foglalt következtetéseket.

A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI

a segélyhatékonysággal foglalkozó magas szintű fórum negyedik ülésén képviselendő közös uniós álláspontról (HLF-4, Puzsan, 2011. november 29–december 1.)

I. rész: Kulcsfontosságú üzenetek a puzsani fórumra

1. A puzsani fórumnak fordulópontnak kell lennie a segélyek tényleges fejlesztési eredményeket hozó katalizátorszerepének megerősítésében, és az ülésen új konszenzusra kell törekedni egy befogadó jellegű fejlesztési partnerséget illetően. A segélyek kérdésén túlmenően a fórumon megoldást kell keresni arra, hogy a partnerországok milyen módokon tudják saját erőforrásaikat mozgósítani, és ezáltal hosszú távú célként csökkenteni a segélyektől való függőségüket.
2. A puzsani fórum az elért eredményeknek a vállalatokhoz viszonyított értékelésével, a segély- és fejlesztéshatékonysági program prioritásainak meghatározásával, valamint az új globális fejlesztési kihívásokhoz és partnerségekhez kapcsolásával hozzá fog járulni a segélyek minőségének javításához és a fejlesztésfinanszírozás hatásának fokozásához, akármilyen forrásból származzon is az. Az általános célkitűzés a millenniumi fejlesztési célok megvalósításának felgyorsítása és a 2015 utáni időszakra vonatkozó fejlesztési struktúra kialakításában való közreműködés.

3. A változó globális környezetre tekintettel a Tanács az EU és tagállamai (a továbbiakban: az EU) által a puszani fórum záródokumentumáról folytatandó tárgyalásokhoz az alábbi prioritásokat fogadja el:
- 3.1 Befogadónak kell lenni és kapcsolatot kell teremteni a fejlesztésben részt vevő, fejlesztési eredményekre és hosszú távú hatásokra törekvő különböző szereplők, különösen a feltörekvő gazdaságok között. Az érintett fejlesztési partnerek mindegyikével való kapcsolatteremtésnek és az együttműködés szélesítésének a fejlesztés növekvő eredményességét kell szolgálnia, ugyanakkor biztosítani kell azt is, hogy a fejlesztéshatékony programban megfogalmazott ambíciók ne csökkenjenek.
- 3.2 Meg kell állapodni egy olyan záródokumentumról, amely megerősíti a segélyhatékony alapelvet, célzottabbá téve és elmélyítve a harmonizációról szóló Római Nyilatkozatban, a segélyhatékonyról szóló Párizsi Nyilatkozatban, valamint az accrai cselekvési programban megfogalmazott fő vállalásokat.
- 3.3 Az eredményekre és az elszámoltathatóságra, a felelősségvállalásra, az átláthatóságra és a szétaprózódás csökkentésére vonatkozó vállalásokat célzottabbá kell tenni és el kell mélyíteni. További kiemelt területek a kiszámíthatóság, az igazodás és a kapacitásfejlesztés. Ezen túlmenően a puszani fórum záródokumentumában foglalkozni kell a kockázatokkal és a közös kockázatkezeléssel, beleértve a kockázatok közös azonosítását és csökkentését is.

- 3.4 Erősíteni kell a parlamentek, a helyi hatóságok, a felügyeleti szervek, a civil társadalom, a tudományos ágazat és a független média szerepvállalását, melyek a fejlesztés, valamint a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság előmozdításának fontos szereplői.
 - 3.5 A segély- és fejlesztéshatékonyság növelésébe be kell vonni a magánszektor is az innováció elősegítése, a jövedelemtermelés és a munkahelyteremtés, a hazai erőforrások mozgósítása, valamint az innovatív pénzügyi mechanizmusok továbbfejlesztése érdekében.
 - 3.6 Olyan új megközelítést kell elfogadni az instabil és konfliktusos helyzetekre, amely a partnerországok szintjén közösen elfogadott béke- és államépítési célok hatékony támogatásán alapul.
 - 3.7 Kiemelten kell kezelni és jelentősen meg kell erősíteni az országos szintű végrehajtást a partnerországok vezetésével, valamint a partnerországok prioritásaihoz és helyi körülményeihez igazodva biztosítani kell a rugalmasságot, továbbá a fejlesztési partnerek széles körét be kell vonni.
 - 3.8 Csökkenteni és egyszerűsíteni kell a globális kormányzási struktúrát és ellenőrzést, és a meglévő mechanizmusokat és fórumokat kell felhasználni a segély- és fejlesztéshatékonysági program nyomon követésére és folytatására.
4. Fontos, hogy valamennyi érintett fejlesztési partner, így a Dél-Dél együttműködés hozzájáruló partnerei, a feltörekvő gazdaságok, a multilaterális szervezetek, a magánszektor, a civil társadalom és a nonprofit magánalapítványok egyaránt végrehajtsák a kötelezettségvállalásokat, amelyekről a puszani fórumon megállapodás születik.

II. rész: Az Európai Unió hozzájárulása

5. A Tanács hangsúlyozza, hogy az EU¹ átlag felett teljesít a párizsi és az accrai vállalások végrehajtásában. Az eredmények biztatóak, de nem kielégítőek.
6. Ennek alapján a Tanács hangsúlyozza, hogy a vállalatokat a konkrét és fenntartható eredmények érdekében célzottabbá kell tenni és el kell mélyíteni. Ehhez a segély- és fejlesztéshatékonysági program számára fokozott politikai támogatást kell biztosítani, és egy átfogó megközelítést kell követni.
7. A segélyhatékonysági vállalatok további elmélyítése és a fejlesztéshatékonyság erősítése érdekében az EU az alábbi konkrét kezdeményezéseket fogja előmozdítani és támogatni:
 - a. uniós átláthatósági garancia kialakítása az elszámoltathatóság és a kiszámíthatóság növelése, a demokratikus felelősségvállalás megerősítése és a fejlesztési eredmények javítása céljából;
 - b. közös programozás végrehajtása országos szinten a szétaprózódás csökkentése és a harmonizáció előmozdítása érdekében;
 - c. a fenntartható eredmények elérésének, elszámoltathatóságának, mérésének és demonstrálásának erősítése;
 - d. elköteleződés a konfliktusos és instabil helyzetekkel szemben alkalmazott új megközelítés mellett;
 - e. a köz- és a magánszféra fejlesztési célú szerepvállalásának mélyítése.
8. Az EU fejlesztéspolitikájának és jövőbeli pénzügyi eszközeinek keretében tovább fogja erősíteni a segély- és a fejlesztéshatékonyságot².

¹ A Párizsi Nyilatkozat nyomónkövetési felmérésében az Európai Unióból Ausztria, Belgium, Dánia, az Egyesült Királyság, Finnország, Franciaország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Németország, Olaszország, Portugália, Spanyolország, Svédország és a Bizottság vett részt.

² A hivatkozás az uniós költségvetés keretébe ágyazódó, illetve az Európai Bizottság által kezelt fejlesztési politikára és pénzügyi eszközökre vonatkozik.

III. rész: A közös uniós álláspont részletei

I. Vegyes és egyenetlen eredmények, sikerek és lehetőségek

9. Az EU tudomásul vette a független értékelésnek és a Párizsi Nyilatkozat nyomkövetési felmérésének, valamint az instabil államokra vonatkozó alapelvek nyomon követéséről szóló felmérésnek a megállapításait. A jövőbeli prioritásoknak e megállapításokon kell alapulniuk.
10. Az eredmények azt mutatják, hogy az öt segélyhatékonysági alapelv közül az országok felelősségvállalása terén sikerült elérni a legnagyobb fejlődést. Az igazodás és a harmonizáció terén felemás előrelépés történt, míg a partnerországok rendszereinek használata nem nőtt e rendszerek fejlődése ellenére sem. A fejlesztési eredményekre koncentráció irányítás és a kölcsönös elszámoltathatóság fejlődött a legkevésbé. A segélyek kiszámíthatóságának trendje még visszajára is fordult 2005-höz képest. A haladás általában véve lassú, hiszen a tizenhárom cél közül globálisan mindössze egy, a koordinált technikai együttműködés teljesült.
11. A Párizsi Nyilatkozat felmérése szerint az EU-nak a párizsi és accrai vállalatokat illető teljesítménye jó a technikai együttműködés, valamint az országos rendszereknek az államháztartás irányítására és a közbeszerzésekre való használata terén. Az igazodás, a kiszámíthatóság és a programalapú megközelítések alkalmazása terén az EU kevésbé volt sikeres. Továbbra is kihívást jelent a segélyek szétaprózódása és elburjánzása – amely uniós és globális szinten is erősödött 2005 és 2009 között – és az átláthatóság.
12. Összességében az EU az adományozók között a globális átlag felett teljesíti a párizsi célok tekintetében. Megállapítható azonban, hogy az eredmények az Unión belül egyenetlenül oszlanak meg, és további lépésekre van szükség a segélyezésnek és a fejlesztésfinanszírozás egyéb formáinak hatékonyabbá tételéhez. Ennek alapján a Tanács üdvözli a puszani fórumon képviselendő közös uniós álláspontra vonatkozó javaslatról szóló bizottsági közleményt.³

³ A Puszánban megrendezésre kerülő 4. segélyhatékonysági magas szintű fórumon képviselendő közös uniós álláspontra vonatkozó javaslatról szóló bizottsági közlemény, Brüsszel, 2011.9.7., COM(2011) 541 végleges. (13927/11.)

II. A segélyhatékonyság elmélyítése a fejlesztés eredményessége érdekében

Felelősségvállalás

13. Az EU egyrészt hangsúlyozza, hogy alapvető fontosságú a partnerországok felelősségvállalása annak érdekében, hogy a segélyezés révén fenntartható fejlesztési eredményeket lehessen elérni, másrészt elismeri a számos partnerország által elért eredményeket. Következésképpen hivatkozni kell a demokratikus felelősségvállalásra, amelynek keretében a partnerországok felelősek azért, hogy a fejlesztési konszenzus kialakítása érdekében előmozdítsák a civil társadalmat támogató környezetet és az érintettek részvételével zajló többoldalú konzultációkat. E tekintetben alapvető fontosságú a parlamentek, a helyi hatóságok, a civil társadalmi szervezetek, a nemzeti számvevő intézmények és a média szerepének megerősítése.
14. A méltányos és eredményes fejlesztés érdekében alapvető fontosságú a nők és a nőszervezetek részvétele, valamint a nemek közötti egyenlőség előmozdítását szolgáló intézkedések.
15. A demokratikus felelősségvállalás keretében foglalkozni kell a kapacitásfejlesztéssel és az emberi jogokat, a jó kormányzást és a jogállamiságot tiszteletben tartó országos rendszerek megerősítésével, és ezen belül az intézményi és emberi erőforrások, valamint a hatékony intézmények kérdésével is. Az adományozóknak a helyi prioritásokhoz, igényekhez és körülményekhez igazodva kell támogatást nyújtaniuk a kapacitásépítéshez. Az EU felkéri a partnerországokat és a fejlesztési partnereket, hogy helyezzenek nagyobb hangsúlyt egy összehangolt és eredményorientált feltételrendszerre.
16. A partnerországoknak és valamennyi fejlesztési partnernek közösen kell fellépniük a korrupció elleni küzdelem és a kockázatkezelés érdekében.

Eredmények és elszámoltathatóság

17. A segélyhatékonysági program általános célja a fenntartható fejlesztési eredmények elérése. Az EU hangsúlyozza, hogy Párizsban és Accrában már elismerték a segélyek eredményorientált igazgatásának fontosságát, a puszani fórumon ezért az eredmények megvalósítására, mérhetőségére, demonstrálására, valamint az eredményekkel való elszámolásra kell helyezni a hangsúlyt. Ebből következően megfelelő műveleti és egyértelmű közös vállalásokat kell az egyes országokra vonatkozó eredmények keretébe illeszteni. Az eredmények felmutatására irányuló nyomás azonban nem veszélyeztetheti a partnerországok fejlesztési eredmények tervezésével, megvalósításával, mérésével, demonstrálásával és az eredményekkel való elszámolással kapcsolatos kapacitási fejlesztésének hosszú távú folyamatát.
18. A partnerországoknak és a fejlesztési partnereknek kötelezettséget kell vállalniuk arra, hogy közös eredménykereteken belül mozognak, amelyek kezelhető számú, a partnerországok nemzeti fejlesztési stratégiái és ágazati tervei alapján meghatározott országos szintű fejlesztési eredménymutatót tartalmaznak. A teljesítmény értékelése és a kockázatok azonosítása érdekében a partnerországoknak és fejlesztési partnereknek közös értékelési és kockázatkezelési kereteket kell elfogadniuk, amelyek a segély- és a fejlesztéshatékonyságra vonatkozó mutatókat foglalnak magukban.

19. A segélyhatékonysági programban továbbá kiemelt helyet kell kapnia a fejlesztési eredményekkel kapcsolatos elszámoltathatóság fokozásának, amelyet az egyes országok által irányított elszámoltatási és átláthatósági mechanizmusok megerősítésével és teljes körű felhasználásával kell megvalósítani. A kiemelt intézkedéseknek a kulcsfontosságú intézmények és a jelenlegi erőfeszítések megerősítését kell célozniuk, beleértve a statisztikai kapacitásoknak a (többek között a Paris21 kezdeményezésen⁴ keresztül megvalósuló) fejlesztését is, továbbá meg kell erősíteniük a partnerországoknak a fejlesztési eredmények és hatások nyomon követésére és értékelésére, valamint a kormányzat elszámoltatására szolgáló kapacitásait. Ez magában foglalja annak biztosítását, hogy az államháztartás-irányítás és a kiadások nyomon követésére szolgáló rendszerek elősegítsék a nemek közötti egyenlőséget, továbbá hogy megvalósuljon a nemek szerint bontott adatok gyűjtése és használata. Az EU úgy véli, hogy az adományozóknak az eredményeket a lehető legnagyobb mértékben a partnerországok eredménybeszámolóinak alapján kell értékelniük.
20. Az EU hangsúlyozza, hogy az eredményekkel és a kölcsönös elszámoltathatósággal kapcsolatos kereteket a partnerországok vezetésével kell kialakítani, és azokat – a sajátos körülményekhez igazítva – a fejlesztési eredményeknek, valamint az adományozók teljesítményének a nyomon követésére általánosan alkalmazni kell. A partnerországoknak és az adományozóknak meg kell erősíteniük az eredményorientált fejlesztési döntéshozatalt. A kialakított kereteknek átláthatónak kell lenniük, és magukban kell foglalniuk a civil társadalmat, és más érintett szereplőket is.

⁴ Statisztikai partnerség a 21. századi fejlődésért (PARIS21), <http://www.paris21.org>.

Átláthatóság és kiszámíthatóság

21. A puszani fórum záródokumentumának tartalmaznia kell az átláthatósággal kapcsolatos, arra vonatkozó accrai kötelezettségvállalások valamennyi fejlesztési partner általi – a DAC-on kívüli adományozókat is beleértve – ismételt megerősítését, hogy kellő időben és rendszeresen részletes információkat tesznek közzé a kötelezettségvállalásokról, a kifizetésekről, a segélyek elosztásáról, valamint azok nyújtásának feltételeiről és eredményeiről.
22. A puszani fórum záródokumentumában szerepelnie kell egy arra irányuló kötelezettségvállalásnak, hogy az OECD/DAC előzetes kiadástervezésének⁵ valamennyi indikatív országspecifikus információját közzéteszik, és részletesebb ágazati szintű információkkal egészítik ki azokat.
23. A partnerországoknak világosan el kell magukat kötelezniük a rendelkezésre álló fejlesztési források átláthatósága mellett, ideértve a nemzeti költségvetések, a kiadások és az ellenőrzési jelentések közzétételét is.
24. A záródokumentumnak az adományozókat arra kell továbbá ösztönöznie, hogy hárítsák el a fejlesztési együttműködés többéves költségvetés-tervezését gátló akadályokat, továbbá hogy ismerjék el a DAC CRS++ szabványán (azaz a DAC kiterjesztett hitelezői jelentéstételi rendszerén, beleértve annak fogalmait, fogalommeghatározásait, osztályozásait és ellenőrzési eljárásait), illetve a nemzetközi segélyátláthatósági kezdeményezésen alapuló, kiegészítő globális jelentéstételi és közzétételi szabványok betartásának fontosságát. A cél az inkluzivitás, a kezelhetőség és a végrehajtás 2015 decemberéig történő megvalósítása. Az EU ezzel összefüggésben arra ösztönzi a DAC-ot, hogy váljon nemzetközi átláthatósági központtá.

⁵ Azon államok esetében, amelyek még nem tagjai az OECD Fejlesztési Segítségnyújtási Bizottságának (OECD/DAC), a végrehajtásra az említett jelentéstétel, valamint a segélyallokációkkal kapcsolatos előretételező tájékoztatás lehetővé tételéhez szükséges lépések figyelembevételével fog sor kerülni. A segélyösszegekkel és segélyallokációkkal kapcsolatos jelentéstétel, illetve ezek nyilvánosságra hozatala során ezen államok törekedni fognak az OECD/DAC által erre vonatkozóan előírt módszertani eljárások alkalmazására.

25. A multilaterális fejlesztési intézmények körében – így például az ENSZ rendszerében, a fejlesztési bankoknál és az EU által finanszírozott egyéb partnereknél – az átláthatóság kulcskérdésként való kezelésére kell törekedni.
26. Az EU bevezeti az „uniós átláthatósági garanciát”⁶, amely az uniós segélyhatékonysági működési keretben⁷ elfogadott átláthatósági követelményeken alapul.

A szétaprózódás csökkentése

27. A segélyek szétaprózódása továbbra is kihívásokat támaszt, és a helyzet – tekintettel az érintett szereplők egyre növekvő számára és különbözőségére – még tovább is romolhat. A puszani fórumon ezért megoldást kell erre keresni, figyelembe véve azt, hogy a politikai döntéshozatal elengedhetetlen a siker szempontjából. Valamennyi fejlesztési partnernek – ideértve a multilaterális szervezeteket is – az egyedi országstratégiáktól a partnerországok által vezetett közös segítségnyújtási stratégiák felé kell elmozdulnia azokkal az adományozókkal és partnerekkel, akikben megvan az együttműködéshez szükséges politikai szándék.
28. Egyszerűsíteni kell a multilaterális segélyezés rendszerét. Az EU újólá megerősíti az accrai kötelezettségvállalását, mely szerint önmérsékletet tanúsít annak céljából, hogy megelőzze az átfogó és a tematikus programok, illetve a vertikális alapok további elburjánzását. Az adományozóknak a meglévő csatornákat kell használniuk és megerősíteniük.

⁶ Lásd az I. mellékletet.

⁷ Az uniós segélyhatékonysági működési keret – Egységes szerkezetbe foglalt szöveg (18239/10).

29. Az EU elismeri, hogy a partnerországok igazgatási kapacitásai kulcsfontossággal bírnak a segítségnyújtás koordinációja és irányítása szempontjából – ideértve az országon belüli munkamegosztást is –, továbbá hogy e kapacitásokat a szükségletek alapján meg kell erősíteni. Erre az egyik megoldás lehet az ismereteknek és a tapasztalatoknak a regionális platformokon keresztül történő megosztása.
30. A pusznai fórum záródokumentuma különleges hozzáadott értéket biztosíthat továbbá az országok közötti munkamegosztás és a magas szinten folytatandó, a túlzottan kevés forráshoz jutó országokra különös hangsúlyt fektető globális vita előmozdításában, a DAC-nak a szétaprózódásról és a segélyallokációk előremutató terveiről végzett elemző munkájára támaszkodva.
31. Puszanban – a DAC-nak a szétaprózódásra és a segélyallokációk előremutató terveire vonatkozó munkájára támaszkodva – meg kell kezdeni az e kérdésekről az accrai cselekvési menetrend értelmében folytatandó átfogó, magas szintű politikai párbeszédet. Tekintettel a túlzottan kevés forráshoz jutó országok helyzetére, e párbeszéd során megbeszélést kell folytatni a bilaterális és multilaterális adományozók kiegészítő szerepéről.
32. Az EU nagy mennyiségű, rugalmas és egyre inkább decentralizált fejlesztési együttműködésre vállalkozik annak elősegítése céljából, hogy az egyes országok szintjén közös és inkluzív megközelítések jöjjenek létre.
33. Annak érdekében, hogy Puszanban és azt követően is vezető szerepet tölthessen be, valamint válaszul az egyre nagyobb méreteket öltő szétaprózódásra és proliferációra, az EU a partnerországok vezető szerepe mellett országszinten ahol csak lehet javítani és erősíteni fogja a közös tervezést⁸.

⁸ Lásd a II. mellékletet.

Igazodás

34. Bizonyítékok igazolják, hogy a partnerországok nemzeti prioritásaihoz való igazodás és saját rendszereik használata hatékonyabbá teszi a segélyezést. Ezen túlmenően, a partnerországok prioritásaihoz, valamint a partnerországok nemzeti tervezési és költségvetési ciklusaihoz való igazodás, továbbá ezen országok rendszereinek a használata nagy jelentőséggel bír a partnerországok felelősségvállalásának és vezető szerepének elősegítése szempontjából.
35. Az EU hangsúlyozza, hogy a partnerországok kormányainak kezében van az irányítás az országos rendszerek megerősítése terén, míg a kockázatok azonosítását és enyhítését a partnerországoknak és az adományozóknak közösen kell végezniük.
36. Az EU felkéri valamennyi fejlesztési partnert – beleértve a multilaterális szervezeteket, az alapokat, a programokat és a vertikális alapokat – arra, hogy az intézményi és szakpolitikai hatékonyság érdekében újra erősítsék meg a partnerországok nemzeti fejlesztési terveihez való igazodásra, valamint az arra irányuló jelenlegi kötelezettségvállalásukat, hogy a partnerországokkal közösen valamennyi segélynyújtási módozat tekintetében használják és erősítik az országos rendszereket. A partnerország rendszereinek használata nem kizárólag a költségvetés-támogatás vonatkozásában releváns, hanem más segélynyújtási módozatok esetében is ugyanilyen fontos, a projekt támogatást is beleértve.

Az instabil helyzetben és konfliktushelyzetben lévő országok

37. A puszani fórum záródokumentumának úgy kell foglalkoznia a konfliktusos és az instabil helyzetekkel, mint amelyek globális kihívást jelentenek a fejlődés és a szegénység csökkentése számára, valamint figyelembe kell vennie azt, hogy az instabil államok vannak leginkább lemaradva a millenniumi fejlesztési célok megvalósítása terén.
38. Amellett, hogy megerősíti az ENSZ BT 1325. és 1820. sz. határozatában foglalt elveket, a humanitárius segélynyújtás alapelveit, az instabil államokra vonatkozó alapelveket, valamint az accrai cselekvési menetrendben az inkluzív felelősségvállalásra fektetett hangsúlyt, a puszani fórum záródokumentumában lehetőség szerint ki kell emelni azt is, hogy a szakpolitikai területek és a vonatkozó intézkedések között mind politikai, mind pedig operatív szinten szorosabb és hatékonyabb együttműködésre van szükség.
39. Az instabil államokra vonatkozó alapelvek nyomon követése arra mutatott rá, hogy míg a segélyhatékonysági alapelvek az instabil helyzetekben továbbra is helytállóak, az alkalmazásuknak fokozatosnak kell lennie és azt a konkrét kihívásokhoz kell igazítani, melyek főként az elégtelen felelősségvállalásban és kapacitásokban, valamint az alapvető szolgáltatások nyújtásának sürgető szükségében gyökereznek.
40. Az EU elismeri és támogatja a béke- és államépítésről folyó nemzetközi párbeszéd munkáját, valamint a konfliktus sújtotta országok és az instabil országok, azaz a g7+ vezető szerepének erősödését.

41. Az EU úgy véli, hogy a puszani fórum záródokumentumában utalni kell a béke- és államépítésről folyó nemzetközi párbeszédre. A záródokumentumnak kifejezett utalást kell továbbá tartalmaznia a béke- és államépítés monroviai menetrendjének öt célkitűzésére, amelyek a konfliktusos és az instabil helyzetekben való tevékenység új módját jelölik ki. E helyzetekben az együttműködés és a nemzetközi szerepvállalás várhatóan olyan eredményeket fog hozni, amelyek összhangban állnak a nemzeti szintű béke- és államépítési célkitűzésekkel, átláthatók, gyorsak, kiszámíthatók, rugalmasak, válaszolnak a fejlesztési eredményekkel és a szegénység csökkentésével összefüggő kihívásokra, a kockázatokat együttesen és hatékonyan kezelik, továbbá megerősítik a nemzeti kapacitásokat és az egyes országok rendszereinek használatát.
42. Az EU felkéri az adományozókat, hogy döntéshozatali, finanszírozási és végrehajtási eljárásaikat igazítsák az instabil helyzetek különleges kihívásaihoz. Felkér továbbá az instabil helyzetekben való államépítésre, az átmenet finanszírozására és a kockázatkezelésre vonatkozó DAC-iránymutatás támogatására is.
43. Az EU felkéri a konfliktusos és instabil helyzetben lévő partnereit, hogy biztosítsák az ahhoz szükséges politikai irányítást, hogy megvalósítható legyen a széles körű politikai párbeszéd, az átláthatóság, valamint a helyi kapacitások fejlesztése.

III. Partnerség a nagyobb hatás céljából – Fejlesztéshatékonysági program

44. A bizonyítékok alapján úgy tűnik, hogy a segélyhatékonysági alapelvek a jelenlegi alkalmazási körükön túl is érvényesek, és hozzáadott értéket biztosíthatnak a széles körű partnerségek, valamint a fejlesztésfinanszírozás más forrásai számára is.

45. A fenntartható fejlesztési eredményekhez való hozzájárulás egyaránt fontos a fejlesztésfinanszírozás valamennyi szereplője számára. A puszani fórumon helyet kell adni a különböző szereplők közötti, az eredmények megvalósítása során szerzett tapasztalatok megosztására irányuló eszmecserének. A puszani fórum záródokumentuma ennek alapján meghatározhatja a segélyhatékonysági alapelvekre épülő közös alapelveket és differenciált kötelezettségvállalásokat.

A feltörekvő gazdaságok és a Dél–Dél együttműködés szerepe

46. A puszani fórum záródokumentumának meg kell erősítenie, hogy a Dél–Dél és a háromoldalú együttműködés egyre fontosabb szerepet tölt be a fejlesztést illetően. A záródokumentumnak törekednie kell arra, hogy a fejlesztésfinanszírozási pénzáramlások átláthatósága alapján elősegítse a Dél–Dél és az Észak–Dél együttműködés kölcsönös előnyeinek, valamint a közöttük megfigyelhető komplementaritásoknak és szinergiáknak a jobb megértését. Az EU hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a partnerországok és a feltörekvő gazdaságok meghatározzák, hogy a segély- és fejlesztéshatékonysági program milyen összefüggésben van a Dél–Dél együttműködéssel, valamint hogy e program milyen módon hasznosíthatja a Dél–Dél együttműködés során szerzett tapasztalatokat.
47. A puszani fórum záródokumentumának el kell továbbá ismernie, hogy a Dél–Dél együttműködés – az Észak–Dél és a háromoldalú együttműködéshez hasonlóan – túlmutat a pénzügyi együttműködés határain és a kapacitásépítést, illetve az ismeretek megosztását is magában foglalja, valamint hangsúlyoznia kell a regionális platformok szerepét a sikeres fejlesztési tapasztalatokra vonatkozó ismeretek, valamint a kapacitásfejlesztési és segélyezésigazgatási módszerek megosztásában. Az EU felkéri a Dél–Dél együttműködés hozzájáruló partnereit, hogy vegyenek részt az egyes országok irányította folyamatokban, amelyek célja a segély- és a fejlesztéshatékonyság javítása.

Civil társadalmi szervezetek, helyi hatóságok és magánalapítványok

48. A puszani záródokumentumnak a strukturált párbeszéd eredményeire építve meg kell erősítenie a civil társadalmi szervezetek mint saját jogú független szereplők elismerését, a civil társadalom számára kedvező szabályozási és jogi környezet megerősítésének szükségességét, valamint a helyi szereplők által a helyi szükségleteket támogató egyedi fellépések kezdeményezésében betöltött szerepet.
49. Az EU elismeri az adományozó és partnerországok civil társadalmi szervezetei és helyi hatóságai által annak érdekében tett erőfeszítéseket, hogy javítsák a műveleteik elszámoltathatóságát, átláthatóságát és integritását, továbbá felkéri őket arra, hogy a civil társadalmi szervezetekre vonatkozó isztambuli fejlesztéshatékonyasági alapelvekhez hasonló önszabályozási mechanizmusokra építve folytassák ezen erőfeszítéseiket.
50. A magánalapítványokat is fel kell kérni arra, hogy az isztambuli alapelveket igazítsák hozzá a tevékenységeikhez és a partnerségeikhez. A nemzetközi civil társadalmi szervezeteknek és magánalapítványoknak – adományozóként – ösztönözniük kell a helyiek felelősségvállalását azáltal, hogy elismerik a helyi civil társadalom vezető szerepét a helyi fejlesztési szükségletek azonosításában.

A profitorientált magánszektor

51. A puszani fórum záródokumentumának hangsúlyoznia kell, hogy az inkluzív gazdasági növekedés, a helyi magánszektor fejlesztése, valamint a köz- és magánszféra partnersége fontos szerepet játszik a millenniumi fejlesztési célok megvalósítása terén. E célok eléréséhez szükség lesz a magánszektor fejlesztését ösztönző környezet előmozdítására, a magánszektorban és a magánszektorral közösen megvalósuló kapacitásépítésre, a köz- és magánszféra partnerségeinek támogatására, valamint a segélyeket illetően olyan lehetőségekre, amelyek lehetővé teszik, hogy a segélyek katalizátorként járuljanak hozzá a szegények érdekeit szolgáló, inkluzív növekedést célzó magánberuházások volumenének növekedéséhez.
52. A puszani fórum záródokumentumának a magánszektor részvételére vonatkozóan közös partnerségi elveket kell tartalmaznia, amelyeket a magánszektor képviselőivel közösen kell meghatározni. Az együttműködést a segélyhatékonysági alapelvekből kiindulva kell erősíteni. Az EU ezzel összefüggésben felkéri a magánszektor, hogy a közös innovációs és inkluzív üzleti modellek, a köz- és magánszféra partnerségeinek, valamint a vállalati társadalmi felelősségvállalás ösztönzése révén vállaljon aktív szerepet a fejlesztési együttműködésben. A fejlesztési partnereket pedig arra kéri fel, hogy fejlesszék tovább és fokozzák az innovatív pénzügyi eszközök használatát, valamint a támogatások és kölcsönök ötvözését, mert ez erősíti a segélyek katalizátorszerepét a magánszektor szerepvállalásának és a magánszféra általi fejlesztésnek az előmozdításában. Az EU hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a magánszektor – ahol csak lehet a már meglévő kezdeményezésekre építve – rendszeresen kapcsolódjon be az arról folytatott országos szintű párbeszédbe, hogy a köz- és a magánszektor közötti együttműködés miként járulhat leginkább hozzá a fejlesztéshatékonysághoz.

Az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi finanszírozása

53. Az EU támogatja a segélyhatékonysági alapelveknek az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozására történő alkalmazását, és hangsúlyozzák, hogy hasonlóra kell törekedni a koppenhágai-cancúni-durbani folyamat során is. A párizsi és accrai alapelvek alkalmazása során gyűjtött tapasztalatok nagy mértékben elősegíthetik az éghajlat-változási intézkedések fejlesztési hatékonyságának növelését, és várhatóan hozzá fognak járulni az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozási keretének az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezményével (UNFCCC) kapcsolatos folyamat során történő meghatározásához.
54. Az EU felkéri az Éghajlat-változási Alapot, hogy a tervezéskor és működése során egyaránt vegye figyelembe a segélyhatékonysági alapelveket, és az éghajlatváltozással kapcsolatos finanszírozást nyújtó szervezetet, hogy fogadjanak el az éghajlatváltozással kapcsolatos finanszírozásról való jelentéstételre vonatkozó közös megközelítést, amely a jelentések nyomon követésének és az ellenőrzésnek lényeges eleme. A mérési, jelentéstételi és ellenőrzési tevékenységek sikeres elvégzése révén javulni fog az éghajlatváltozással kapcsolatos finanszírozás átláthatósága, elszámoltathatósága, teljessége, összehasonlíthatósága és pontossága.

IV. Irányítás és ellenőrzés

55. Az EU hangsúlyozza, hogy a puszani fórumnak kellően részletes döntéseket kell hoznia a segélyhatékonyság-irányítás terén, hogy elkerülhető legyenek a későbbi hosszadalmas viták.
56. A vezérelveknek az adott partner által irányított, országos szintű végrehajtás megerősítésének, a végrehajtás iránti politikai támogatás megerősítésének, valamint a globális nyomon követési és irányítási struktúra egyszerűsítésének kell lenniük.
57. A segélyhatékonyság-irányításnak különböző fejlesztési partnereket kell magában foglalnia, és össze kell kapcsolnia az országos szintű végrehajtást a globális erőfeszítésekkel. Mindemellett az EU nem támogatja új globális irányítási struktúrák létrehozását. A meglévő struktúrákat, főként az ENSZ-et, a Világbankot/az IMF-et, a regionális struktúrákat, a G20-at és a DAC-ot kell felhasználni a segélyhatékonyság végrehajtásának megvitatására és a széles körű fejlesztési partnerségek megerősítésére. Gondoskodni kell arról, hogy biztosítsuk a civil társadalom és a magánszektor részvételét is.

58. Az EU hangsúlyozza, hogy előnyben kell részesíteni és meg kell erősíteni az adott partner által irányított, országos szintű végrehajtást. Az országos szintű végrehajtást az adott partnerország által vezetett „országplatformok” útján lehetne megerősíteni, melyben a partnerországok a meglévő fejlesztési tervek és több érintett csoport részvételével zajló konzultációk alapján a helyi viszonyokhoz igazított puszani prioritásokról és célokról állapodnának meg fejlesztési partnereikkel – a DAC-on kívüli adományozókat is beleértve –, a nyomon követés és a kölcsönös elszámoltathatóság meglévő helyi mechanizmusainak felhasználásával. Az „országplatformokat” hatékony és egyszerű struktúrával kell létrehozni, anélkül, hogy további bürokráciát generálnánk.
59. Az OECD/DAC keretében működő segélyhatékonysági munkacsoport feladatkörét a puszani találkozó után egyszerűsíteni kell, fő funkciókra kell korlátozni, és meg kell szüntetni a jelenlegi klasztereit. A puszani építőelemek nem válhatnak egy új klaszterstruktúra alapjává. A munkacsoportot kellene megbízni azzal, hogy egyszerűsítse az országszintű végrehajtást, valamint a DAC-kal közösen végezzen globális nyomon követést. A segélyhatékonysági munkacsoportnak és a DAC-nak az országok és az érintett globális fejlesztési szakpolitikai fórumok közötti információáramlást is meg kellene könnyíteniük.
60. Az ENSZ fejlesztési együttműködési fórumának a nemzetközi kölcsönös elszámoltathatóság globális szintű megerősítésére kellene összpontosítania.

61. Jelenleg szükségtelen új globális mutatókat kidolgozni. Most inkább az országos szintű végrehajtásra és nyomon követésre kell összpontosítani. A globális mutatókat a millenniumi fejlesztési célok teljesítését követő fejlesztéspolitikai munkával összefüggésben kell majd kidolgozni.

62. Az új globális nyomon követési gyakorlatot a millenniumi fejlesztési célok teljesítésének 2015-ös határidejével összefüggésben kell végrehajtani. A párizsi mutatóknak az egyes országok által irányított és célzott programokat, valamint a hosszú távú előrehaladás folyamatos, megfelelő alapokról kiinduló mérésére helyezett hangsúlyt kell tükröznie. Az egyéb bizonyítékforrásokat a lehető leghatékonyabban kell felhasználni az eredmények és a támogatás hatásának nyomon követése érdekében. Az országos szintű nyomon követésnek viszont a meglévő helyi mechanizmusokon kell alapulnia. Az általános tanulságokat globális szinten a segélyhatékonysággal foglalkozó munkacsoporton és a DAC-on keresztül kell megosztani.

A Tanács következtetései a segélyhatékonysággal foglalkozó magas szintű fórum negyedik ülésén képviselendő közös uniós álláspontról

Az Európai Unió átláthatósági garanciája

Az átláthatóság alapvető eleme a segélyhatékonyságnak. Az accrai cselekvési menetrend keretében az adományozók és a partnerországok megállapodtak arról, hogy kellő időben részletes tájékoztatást adnak a folyamatban lévő és a jövőbeli segélyfolyósításokkal kapcsolatban annak érdekében, hogy a fejlődő országok biztosítani tudják a vonatkozó költségvetési, elszámolási és pénzügyi ellenőrzési folyamatok pontosabb működését. Ezért az Európai Unió és tagállamai (a továbbiakban: az EU) elsődleges prioritásként lépéseket tesznek, amelyek a segélyekre vonatkozó információszolgáltatásnak az országos rendszerek és folyamatok szintjén való növelésére irányulnak.

A segélyek átláthatóságának érdekében az EU:

- nyilvánosságra hozza a segélyek összegére és allokációjára vonatkozó információkat, biztosítva, hogy az adatok nemzetközileg összehasonlíthatók, valamint könnyen hozzáférhetők, megoszthatók és közzétehetők legyenek,
- valamennyi érdekelt félnek évente indikatív előremutató tájékoztatást nyújt az országos szintű fejlesztési kiadásokról,
- összesíten formában a partnerországok rendelkezésére bocsátja az összes releváns segélynyújtási műveletre vonatkozó adatot, hogy lehetővé tegye a partnerországok számára ezen adatoknak a nemzeti költségvetésükben való megjelenítését, és így megkönnyítse azok átláthatóságát a parlamentek, a civil társadalmi szervezetek és az állampolgárok számára.

Az EU emellett ösztönözni fogja a segélyek átláthatóságának fokozását nemzetközi szinten is, és

- előmozdítja az OECD/DAC megerősített kapacitását a globális segélyfolyósításokra vonatkozó statisztikák és elemzések terén, hogy ennek révén a DAC nemzetközi átláthatósági központtá váljon,
- ösztönzi a nemzetközi segélyátláthatósági kezdeményezések – köztük a IATI és az OECD/DAC – közötti fokozott együttműködést a DAC CRS++ szabványán (azaz a DAC kiterjesztett hitelezői jelentéstételi rendszerén, beleértve annak fogalmait, fogalommeghatározásait és osztályozásait), illetve a nemzetközi segélyátláthatósági kezdeményezésen alapuló, kiegészítő globális jelentéstételi és közzétételi szabványok betartása érdekében;
- Az EU és tagállamai a multilaterális fejlesztési intézmények körében – így például az ENSZ rendszerében, a fejlesztési bankoknál és az egyéb, általunk is finanszírozott partnereknél – az átláthatóság kulcskérdésként való kezelésére törekednek.

A Tanács következtetései a segélyhatékonysággal foglalkozó magas szintű fórum negyedik ülésén képviselendő közös uniós álláspontról

A közös többéves programozás Európai Unió általi megerősítése

Háttér

Az EU és tagállamai (a továbbiakban: az EU) a közös tervezésre vonatkozóan keretet fogadtak el, és többször hangot adtak azon elköteleződésüknek, hogy a partnerországoknak biztosított külső segítségnyújtás közös programozása terén előrelépjenek¹. A közös tervezés megkezdődött (Haiti, Dél-Szudán), és javaslat készül arra vonatkozóan, hogy az uniós segélyhatékonysági működési kerettel² összhangban folytatódjon majd további, még meghatározandó partnerországokban.

A közös többéves tervezés:

- erősíti az EU és a tagállamok által nyújtott segélyezés hatékonyságát és összhangját,
- növeli a hatást és jobb eredményeket tesz lehetővé,
- csökkenti a szétaprózódást,
- növeli az átláthatóságot, a kiszámíthatóságot és az elszámoltathatóságot,
- a fejlesztésben érdekelt valamennyi fél előtt nyitva áll.

¹ Lásd a Tanács 2006., 2007., 2009. és 2010. évi következtetéseit.

² Az uniós segélyhatékonysági működési keret – Egységes szerkezetbe foglalt szöveg (18239/10).

Alkalmazási kör

A közös tervezés egy olyan folyamat, amelynek keretében az EU stratégiai döntéseket hoz egy adott partnerországnak nyújtandó európai és más adományozók általi támogatás átfogó megközelítéséről. A közös tervezés tiszteletben tartja a tagállamok szuverén döntéseit többek között a partnerországok kiválasztását és az ezen országoknak nyújtott keretösszegek szintjét illetően. A közös tervezés központi elemei a következők:

- közös elemzés és közös válaszadás a partnerország fő beavatkozási területeket meghatározó nemzeti fejlesztési stratégiájára;
- országon belüli munkamegosztás: ki milyen ágazatban dolgozik;
- indikatív pénzügyi keret ágazatonként és adományozóként.

A közös tervezés ezért nem terjed ki kétoldalú végrehajtási tervekre; ugyanakkor lehetővé teszi az EU és tagállamai számára, hogy egyéni országos stratégiáik helyett ezt alkalmazzák.

Alapelvek

- A közös tervezést lehetőség szerint a partnerország vezeti, az a partnerország nemzeti fejlesztési stratégiáján alapul, és a partnerország stratégiai és programozási ciklusához igazodik.
- A közös programozás egyszerű és pragmatikus, irányítása partnerország-szinten történik, az adott ország helyzetéből adódó sajátos igények megválaszolása érdekében.

- Az adott partnerországban jelen levő valamennyi tagállam részvétele erősíti az uniós fellépés egységességét. Valamennyi egyéb tagállam felkérést kap arra, hogy a közös uniós külső fellépés erősítéséhez szintén járuljon hozzá. A közös tervezés valamennyi uniós adományozó komparatív előnyeire épít.
- Az EU rugalmasan kezeli a közös tervezést és kerüli a párhuzamos folyamatokat, így például az összes adományozóra kiterjedő stratégiákat alkalmaz, illetve alakít ki. Bár a közös tervezés nem kizárólagosan uniós eljárás, az EU vezető szerepet vállal alkalmazásában.
